

OCCUPATIONAL QUALIFICATION STANDARD

Dance specialist, EstQF Level 8

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Occupational title	Level of Estonian Qualifications Framework (EstQF)
Dance specialist, EstQF Level 8	8

Possible specialisation and titles on occupational certificate	
Specialisation	Title on occupational qualification certificate
Eesti rahvatants	Dance specialist, EstQF Level 8 Estonian folk dance

Part A DESCRIPTION OF WORK

A.1 Description of work
<p>Tantsuspetsialist on loominguline töötaja, kes õpetamise ja/või tantsuloome kaudu väärtustab ning arendab tantsukunsti ja -haridust. Tantsuspetsialist arendab tantsutehnikat ja etendamise oskust; loovust ja eneseväljendust; mõtestamise oskust ja kultuuriteadlikkust.</p> <p>Tantsuspetsialist, tase 8 on valdkonna eestvedaja, kogukonna looja, laiaulatusliku mõjuga valdkonna arendaja.</p> <p>Kutsealal tegutsevad ka</p> <ul style="list-style-type: none"> tantsuspetsialist, tase 4, kes on vähese kogemusega ja vajab juhendamist; tantsuspetsialist, tase 5, kes on vähese kogemusega ja töötab iseseisvalt; tantsuspetsialist, tase 6, kes tegutseb iseseisvalt uudsetes ja keerulistes olukordades, tal on erialane väljaõpe või pikaajaline (kompetentside kujunemiseks vajalik) töökogemus; tantsuspetsialist, tase 7, kes on valdkonna arendaja (nt koolitab, on mentoriks), teeb lavastusi, koreograafiaid, viib läbi valdkondlikke projekte. <p>Tööaeg on paindlik, võib sisaldada töötamist puhkepäevadel ja pühade ajal. Töö on füüsilist ja vaimset pingutust nõudev, riskiteguriks on vigastuste oht.</p> <p>Töövahenditeks on tantsustiilist lähtuvalt sobivad jalanõud, riietus, rekvisiidid ja vahendid, muusikat mängiv seade või instrument ning infotehnoloogilised vahendid.</p>
A.2 Tasks
<ul style="list-style-type: none"> A.2.1 Tantsuks sobiva keskkonna loomine ja arendamine A.2.2 Valdkonna arendamine
Specialised areas of work
<ul style="list-style-type: none"> A.2.3 Eesti rahvatants
Elective areas of work
<ul style="list-style-type: none"> A.2.4. Loome- ja/või õppeprotsessi juhtimine A.2.5. Koreograafia loomine A.2.6. Lavastamine A.2.7. Eestvedamine

A.3 Professional preparation

Tantsuspetsialist, tase 8 on kompetentside kujunemiseks vajalik töökogemus ja erialane kõrgharidus või läbitud erialane koolitus ning tööks vajalik täiendkoolitus.

A.4 Most common occupational titles

Tantsuõpetaja, tantsukunstnik, tantsuspetsialist, liikumisjuht, koreograaf, lavastaja, tantsuringi, -rühma, -studio juhendaja

A.6 Relevant skills for the future

Teave oskuste ja trendide kohta, mille tähtsus valdkonnas kasvab.

Oskus töötada andmemahutudega, teisendada neid arusaadavateks mõisteteks ja aru saada andmetepõhisest otsustamisest.

Suhtlemisoskus.

Oskus kriitiliselt hinnata ja luua meediasisu ning kasutada seda veenvaks kommunikatsiooniks.

Oskus ja tahe kogu aeg õppida midagi uut ning võime mõtestada ja väärtustada õpitu sisulist tähendust.

Oskus asjakohaselt reageerida ootamatutele situatsioonidele ja muutustele.

Enesejuhtimise oskused, sh info filtreerimine tähtsuse järgi, koormuse ohjamine jne.

Oskus töötada tulemuslikult erinevates (ka virtuaalsetes) töörühmades, hoida inimesi pühendunud ja motiveeritud ning tekitada neis kollektiivi tunnet.

Oskus elada ja tegutseda loodust ja keskkonda säästes.

Part B COMPETENCY REQUIREMENTS

B.1 Structure of occupation

Tantsuspetsialist, tase 8 kutse moodustub üldoskustest, kohustuslikest, spetsialiseerumisega seotud ja valitavatest kompetentsidest. Kutse taotlemisel on nõutav üldoskuste (B.2) ja kohustuslike kompetentside B.3.1, B.3.2 ja B.3.8 tõendamine ning spetsialiseerumisele eesti rahvatantsule tuleb tõendada spetsialiseerumisega seotud kompetents B.3.3. Valitavatest kompetentsidest B.3.4–B.3.7. tuleb tõendada vähemalt üks kompetents.

Hariduslikud nõuded

Nõuded kutse taotlemisel

1. Erialane kõrgharidus ja töökogemus või kõrgharidus ja kompetentside kujunemiseks vajalik töökogemus
2. Professionaalne enesearendamine

Nõuded kutse taastõendamisel

1. Taastõendatava kutsega seotud töökogemus
2. Eelnevalt väljastatud sama või võrdsustatud taseme kutse, mille kehtivuse lõpust ei ole möödunud rohkem kui 18 kuud

B.2 General skills of Dance specialist, EstQF Level 8

Mõtlemisoskused

1. Lahendab teiste või iseenda püstitatud ülesandeid minimaalse juhendamiseega.
2. Määratleb oma lühiajalised, keskpikad ja pikaajalised eesmärgid, arvestades erinevate karjäärivõimalustega.
3. Omandab uusi harjumusi, kui tööülesanded või vahendid muutuvad.
4. Mõistab oma tunnete, mõtete ja käitumise tagamaid ning reguleerib neid kriitilistes situatsioonides.

Enesejuhtimisoskused

5. Järgib oma tegevuses nii isiklikke, ühiskondlikke kui ka organisatsiooni väärtusi ja põhimõtteid.
6. Juhindub oma töös ja kutsealases tegevuses tantsuspetsialisti heast tavast (lisa 1).
7. Järgib oma tegudes õige ja vale üldtunnustatud põhimõtteid, käitub teiste inimestega ja tööülesandeid täites viisakalt, ausalt, õiglaselt, läbipaistvalt ja erapooletult.
8. Austab teiste väärikust ja privaatsust, kaitseb nende konfidentsiaalset teavet.
9. Austab oma ja teiste kultuuride, religioonide, identiteedi jm väärtusi ja norme ning arvestab oma tegevuses nendega.

10. Väldib oma tegevuses diskrimineerimist etnilise, religioosse, haridusliku või majandusliku tausta, seksuaalse identiteedi või sättumuse, soo, vanuse, puude vmt alusel.
 11. Lähtub oma töös ja tegemistes organisatsiooni strateegilistest alustest (missioon, visioon, väärtused).
 12. Väljendab oma käitumise ja väljaütlemistega organisatsiooni suhtes lojaalsust ja usaldusväarsust.
 13. Lähtub oma tegevuses töökoha, kooli, hobiasutuse vmt organisatsiooni väärtustest.
 14. Säilitab keerukates olukordades rahu ega kaota enesekontrolli.
 15. Tuleb toime ebaühtlase töökoormusega. Talub koormuse ajutisi kõikumisi (sh ületunnitöö ja töötaolek).
 16. Järgib tööd tehes asjakohaseid juhiseid, nõudeid, eeskirju, õigusakte, standardeid jmt.
 17. Käitub tasakaalukalt ja läbimõeldult nii enda kui ka teiste tunnete korral. Vajaduse korral jagab muret asjakohaste inimestega ja otsib abi.
 18. Tuleb toime varieeruvusega. Reageerib muutustele ja ootamatustele adekvaatselt ja asjalikult.
 19. Reageerib viivitamata vaenulikule käitumisele, võttes adekvaatseid ja seaduslikke meetmeid agressiivse käitumise takistamiseks.
 20. Tuvastab ühiskonnas või selle rühmades toimuva rõhumise või ebaõigluse ja pakub tuge, et kodanikud saaksid võtta meetmeid elu ja keskkonna parandamiseks või muutmiseks.
 21. Osaleb avaliku huvi pakkuvates tegevustes (nt avalikud sündmused, kodanikualgatused, kogukonnatöö, erialaliidud, ühendused jmt).
- Lävimisoskused
22. Kasutab oma töös eesti keelt tasemel B2 ja ühte võõrkeelt tasemel A2 (lisa 2 – keelte oskustasemete kirjeldused).
 23. Kasutab oma töös arvutit infotöötuse, ohutuse ja kommunikatsiooni jaoks algtasemel (lisa 3 – digipädevuste enesehindamiskaala).
 24. Teeb ühiste eesmärkide nimel tõhusat koostööd, mõistes oma ja kolleegide rolli meeskonnas ning käitudes usaldusväärselt ja koostööd soodustavalt.
 25. Esitab argumente mingi tõekspidamise, idee, poliitika, huvi vmt kaitsmiseks teiste inimeste või kogukonna huvides.
 26. Küsib oma tegevuse või teadmiste kohta tagasisidet teiselt inimeselt (nt kolleeg, ülemus, koostööpartner) või institutsioonilt, et täiendada oma teadmisi ja lihvida oskusi mingi ülesandega toimetulemisel.
 27. Eristab fakte hinnangutest, suhtub saadud tagasisidesse rahulikult ning võimaluse korral arvestab tagasisidega edasises tegevuses.
 28. Suhtleb, vahetab teavet, peab nõu ja teeb koostööd isikute ja isikute rühmadega, et leida ühine mõistmine, leppida vajaduse korral kokku kompromissides ja tagada töö maksimaalne tõhusus.
 29. Kuulab kõnelejat tähelepanelikult, keskendunult ja katkestamata, andes vajaduse korral oma kaasamõtlemisest märku kehakeelega, peegeldavalt, täpsustades ja kuuldut ümber sõnastades.

B.3 Competences

MANDATORY COMPETENCES

B.3.1 Tantsuks sobiva keskkonna loomine ja arendamine	EstQF Level 8
<p>Tegevusnäitajad</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hindab füüsilise keskkonna olukorda ja sobivust erialaseks tegevuseks; loob ohutu keskkonna. 2. Loob usaldusliku, loomingulist tegevust ja koostööd soodustava õhkkonna. 3. Arvestab tantsuks sobiva keskkonna loomisel tegevuse eesmärki ja osalejate eripära. 4. Arendab avatud tantsukogukonda, laiendades tantsuga seotud inimeste ringi ja väärtustades valdkonda. 	
B.3.2 Valdonna arendamine	EstQF Level 8
<p>Tegevusnäitajad</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arendab valdkonda üldsusele suunatud tegevuste kaudu, nt algatab või veab eest valdkondlikult kaalukaid ja väärtust loovaid sündmusi; tegeleb järjepideva loometegevusega; loob avalikuks kasutamiseks õppevara; kirjutab ja avaldab artikleid. 2. Jagab süsteemselt oma kogemusi, nt korraldab või viib läbi valdkonnale suunatud koolitusi, on mentor, esineb konverentsidel. 3. Osaleb aktiivselt erialaliidu/organisatsiooni tegevustes, räägib kaasa valdkonda reguleerivate poliitikate kujundamises kohaliku omavalitsuse või riigi tasandil. 	

4. Algatab ja toetab kollektiivide- või valdkonnasisest ja -ülest koostööd ja kogemuste vahetamist; loob või arendab koostöövõrgustikke.

Teadmised

Anatoomia, füsioloogia, kehaliste võimete arendamise kaasaegsed teooriad ja meetodikad.

COMPETENCES RELATED TO SPECIALISATION

Spetsialiseerumisel eesti rahvatantsule tuleb tõendada kompetents B.3.3

Eesti rahvatants	
B.3.3 Eesti rahvatants	EstQF Level 8
Tegevusnäitajad	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab põhisamme ja -liikumisi ilma abimaterjalideta; leiab vähemlevinud põhisammud ja liikumised erialastest allikatest; loeb sammustikku ja liikumisi taktiosade kaupa. 2. On kursis olulisemate pärimustantsude ja erinevate ajastute autoriloominguga ning analüüsib nende erisusi. 3. Kasutab eesti rahvatantsu oskussõnavara vastavalt sihtgrupile ja olukorrale. 4. Orienteerub eesti pärimusmuusika maastikul; valib liikumisega sobiva muusika, kohandab liikumise muusikale; teeb või on korduvalt teinud koostööd muusiku(te)ga. 5. Loob või on korduvalt loonud üldsusele suunatud mitmeid kollektiive (lisa 4 – kutsestandardis kasutatud terminid) kaasavaid lavastusi; koolitab mentorina teisi tantsujuhte; nõustab kolleege väljakulavastuste loomisel. 6. Analüüsib, mõtestab ja suunab valdkonna protsesse. 7. Arvestab rahvarõiva kandmise põhimõtteid ja leiab vajadusel lisainfot; väärtustab ja annab edasi rahvarõiva kandmise kultuuri. 	

OPTIONAL COMPETENCES

Valitavatest kompetentsidest B.3.4–B.3.7 tuleb tõendada vähemalt üks kompetents.

B.3.4 Management of the creative and/or learning process	EstQF Level 8
Tegevusnäitajad	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Sõnastab tegevuse pikaajalised eesmärgid, arvestades osalejate eripäraga ja valdkonda puudutavate tegevus- ning arengukavadega; kaasab eesmärkide püstitamisse osalejaid; osaleb valdkonda puudutavate tegevus- ning arengukavade loomisel. 2. Kavandab pikaajalise loome- ja õppeprotsessi, lähtudes kogukonna ja püstitatud eesmärkidest, ressurssidest ning ajakavast; kaasab asjakohaseid osapooli. 3. Arendab osalejate füüsilisi ja vaimseid võimeid ning tantsuoskust, arvestades nende eripäraga; märkab ja hindab muutusi osalejate individuaalses arengus, teeb korrekture oma tegevuses. 4. Viib loome- ja õppeprotsessi läbi, lähtudes püstitatud eesmärkidest ja ressurssidest; kasutab mitmekülgseid meetodeid, järgides nüüdisaegset õpikäsitust, kaasab osalejaid õppe- ja loomeprotsessi; viib tegevused ellu, püsides kavandatud ajagraafikus. 5. Leiab ja loob võimalusi esinemiseks tantsuvaldkonna arengu eesmärgil. 6. Hindab eesmärkide saavutamist; annab osalejatele ja võtab neilt vastu tagasisidet, kasutades mitmekülgseid meetodeid; reflekteerib ennast ja oma tööd antud õppe- ja loomeprotsessis, teeb järeldused ja arvestab nendega edasise tegevuse planeerimisel; suunab teisi eneserefleksioonile. 	
B.3.5 Choreography Creation	EstQF Level 7
Tegevusnäitajad	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Loob tähenduslikuks tervikuks seatud liikumise. Koreograafiat on avalikult esitatud. 2. Sõnastab tähenduslikuks tervikuks seatud liikumise idee. 	
B.3.6 Choreographic Direction	EstQF Level 7
Tegevusnäitajad	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Sõnastab lavastusliku idee, täpsustab kontseptsiooni, valib vormi. 2. Valib lähtudes kontseptsioonist ja vormist meeskonna, lavastust toetavad komponendid. 	

3. Loob või arendab stsenaariumi.
4. Juhib lavastuse loomingu protsessi, tagades lavastuse valmimise.
5. Teeb koos lavastusmeeskonnaga kokkuvõtte kogu lavastusprotsessist.

B.3.7 Leadership	EstQF Level 7
-------------------------	----------------------

- Tegevusnäitajad
1. Käivitab protsessi lähtuvalt eesmärkidest kaasates olulisi osapooli; planeerib ja leiab ressursid protsesside läbiviimiseks.
 2. Jälgib tegevuste läbiviimist, prioriseerib tegevused, vajadusel kavandab muudatusi; analüüsib ja hindab tegevusi ning tulemusi, annab tagasisidet; korraldab probleemide lahendamise.
 3. Korraldab meeskonna tööd, andes meeskonna liikmetele asjakohaseid ülesandeid vastavalt nende oskustele, võimetele ja isikuomadustele ja kasutades sobivaid juhtimisvõtteid; delegeerib tööülesandeid otstarbekalt ning annab selgeid juhiseid.

RECURRING COMPETENCES

B.3.8 Tantsuspetsialist, tase 8 kutset läbiv kompetents	EstQF Level 8
--	----------------------

- Tegevusnäitajad
1. Valdab ühte või mitut tantsustiili või tantsutehnikat, sh kasutab korrektset erialast terminoloogiat; hoiab end kursis valdkondlike traditsioonide ja uuendustega.
 2. Orienteerub muusikas vastavalt tantsustiili eripäradele ja vajadustele.
 3. Kasutab teadlikult verbaalset ja mitteverbaalset suhtlemisviisi, lähtuvalt kaaslastest ja olukorrast.
 4. Hindab tegutsemise eesmärgist lähtuvalt ettevõtluse võimalusi.
 5. Kasutab valdkonna maine kujundamiseks ja sihtgruppidega suhtlemiseks sobivaid kommunikatsioonivõimalusi.
 6. Suunab ja mõjutab valdkonda ning on kolleegidele mentoriks.
 7. Pakub kogunud nõuandja või õpetajana teistele professionaalset tuge, et aidata neid erialases arengus.
 8. Osutab esmaabi haigetele või vigastatud isikutele.
 9. Suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes.

Part C GENERAL INFORMATION AND ANNEXES

C.1 Information concerning compilation and certification of occupational qualification standard and reference to classification of occupations	
---	--

1. ID of occupational qualification standard in register of occupational qualifications	19-26032024-2.9/5k
2. Occupational qualification standard compiled by:	Sille Kapper-Tiisler, Tallinna Ülikooli Balti filmi, meedia ja kunstide instituut Heili Lindepuu, Ilieh teater ja koolituskeskus Jane Miller-Pärnamägi, Eesti Tantsuhariduse Liit, Eesti Tantsuagentuur Erika Põlendik, Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts Karin Soosalu, Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts Anu Sööt, Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia Anne Tamm-Kivimets, Eesti Tantsukunsti ja Tantsuhariduse Liit, MTÜ Just Tants Maria Uppin-Sarv, Eesti Rahvatantsuansamblite Liit
3. Occupational qualification standard approved by:	Culture
4. No. of decision of Sectoral Council	32
5. Date of decision of Sectoral Council	26.03.2024
6. Occupational qualification standard valid until	30.06.2029
7. Occupational qualification standard version no.	5

8. Reference to International Standard Classification of Occupations (ISCO 08)	2653 Dancers and Choreographers
9. Reference to European Qualifications Framework (EQF)	8
C.2 Occupational title in foreign language	
English:	Dance specialist, EstQF Level 8
English:	Dance specialist, Folk dance specialist
Russian:	Специалист по танцу, Специалист народного танца
C.3 Annexes	
Lisa 1 Tantsuspetsialisti hea tava	
Lisa 2 Foreign language competences at language skills levels	
Lisa 3 Digital competences - Self-assessment grid	
Lisa 4 Kutsestandardis kasutatud terminid	